

Niedawno utworzony Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego (NIST) wzbudza spore zainteresowanie środowiska samorządowego. Dziennikowi Warto Wiedzieć udało się porozmawiać z dr Iwoną Wieczorek, Dyrektorem NIST.

Dziennik Warto Wiedzieć: Czym zajmuje się Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego ?

Iwona Wieczorek: Koncepcja działań Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego przewiduje podejście zintegrowane i kompleksowe do samorządności w Polsce. Jego celem jest stymulowanie zrównoważonego i innowacyjnego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego w Polsce oraz diagnoza, analiza i rekomendowanie kierunków zmian w zakresie lokalnych polityk szczegółowych. Zgodnie z realizacją zadań statutowych Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego zajmuje się m.in.:

- organizacją i realizacją bezpłatnych szkoleń, seminariów, konferencji,
- opracowaniem ekspertyz, opinii prawnych, koncepcji zmian aktów prawnych,
- realizacją działalności wydawniczej i promocyjnej ,
- realizacją programów i projektów współfinansowanych z UE,
- popularyzowaniem idei rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i budowy e – administracji.

DWW: Czy zakres działań jest za szeroki?

IW: Rzeczywiście Statut Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego przewiduje szerokie spektrum możliwości, jednakże to bieżące potrzeby zgłaszane przez ministerstwa i jednostki samorządu terytorialnego będą kreowały przede wszystkim realny zakres działań.

DWW: Jakie są plany NIST na najbliższy rok?

IW: W lutym rozpoczęliśmy już cykl bezpłatnych konferencji nt. „Centra Usług Wspólnych. Racjonalizacja kosztów działania w JST”, mających na celu wypracowanie modelowych rozwiązań tworzenia CUW w jednostkach samorządu terytorialnego. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw otwiera możliwość szerokiego zastosowania mechanizmu wspólnej obsługi w samorządzie czyli tworzenia CUW. Okres przejściowy trwa jeden rok od wejścia w życie ustawy. Ponadto w ramach współpracy z Uniwersytetem Łódzkim 20 kwietnia odbędzie się konferencja pt. „Urzędy administracji samorządowej jako pracodawcy z wyboru, czyli *employer branding* w urzędach samorządowych”. Ponadto samorządowcy zgłosili zapotrzebowanie na szkolenia m.in. z zakresu praktycznych aspektów nowych rozwiązań w zakresie rewitalizacji obszarów miejskich (przygotowanie gminnego programu rewitalizacji).

Jednakże wiodącym kierunkiem działalności Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego jest opracowanie ekspertyz, opinii prawnych, koncepcji zmian aktów prawnych oraz diagnoz dotyczących stanu funkcjonowania samorządu terytorialnego zgodnie z zapotrzebowaniem. Zasadna wydaje się realizacja badania diagnozy potrzeb samorządów celem dostosowania oferty działalności NIST do zapotrzebowania, oczywiście we współpracy ze środowiskiem naukowym oraz ogólnopolskimi korporacjami m.in. ze Związkiem Miast Polskich, Unią Metropolii Polskich, Unią Miasteczek Polskich, Związkiem Województw RP, Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich, Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów, Krajową Reprezentacją Samorządowych Kolegiów Odwoławczych, Krajową Radą Regionalnych Izb Obrachunkowych. Upowszechnianie wyników prowadzonych badań i ekspertyz przewiduję w formie opracowań elektronicznych umieszczonych na stronie NIST oraz ich publikacje we współpracy z wydawnictwami uniwersyteckimi i ogólnopolskimi.

DWW: Jaka rolę miałiby pełnić recenzenci ?

IW: Zamierzam utworzyć bazę ekspertów i recenzentów współpracujących z Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego. Recenzowanie ma na celu monitorowanie jakości opracowywanych ekspertyz i wyników badań. Chciałabym, aby recenzentami byli specjaliści dziedzinowi przede wszystkim z tytułem naukowym profesora.

DWW: Czy 2,6 mln w budżecie Instytutu to dużo czy mało?

IW: Cechuje mnie oszczędność, będę zatem tak alokowała środki, aby optymalizować korzyści. W myśl zasady racjonalnego gospodarowania przy założonym poziomie nakładów będę starała się uzyskać maksymalne efekty.

DWW: Czy możliwe są do realizacji we współpracy z samorządem działania prozdrowotne?

IW: Moim zdaniem realizacja zadań z zakresu działań prozdrowotnych i profilaktycznych wymaga priorytetowego miejsca zwłaszcza na poziomie lokalnym. Tematyka ta jest mi niezmiernie bliska, ponieważ w 2007 i 2015 roku przechodziłam chorobę nowotworową. Podczas pełnienia przeze mnie funkcji Prezydenta Miasta Zgierza utworzyłam w Miejskim Zespole Przychodni Rejonowych jedyną w całym powiecie zgierskim bezpłatną Poradnię Chirurgii Onkologicznej. Podczas mojej kadencji wspierałam każdą kampanię prozdrowotną i starałam się, aby jak najwięcej takich działań było realizowanych w mieście. Kiedy okazało się, że mam mutację genu BRCA1 odpowiedzialnego za raka piersi i jajnika, społecznie zaangażowałam się w upowszechnianie badań genetycznych w powiecie zgierskim. Dzięki współpracy z prof. Janem Lubińskim z Międzynarodowego Centrum Nowotworów Dziedzicznych w Szczecinie, przeprowadziłam w Zgierzu społeczną bezpłatną akcję badań mutacji genu BRCA1. Przebadano się kilka tysięcy kobiet. Chcę nadal przyczyniać się do ratowania zdrowia i życia ludzi, dlatego postuluję zmianę paradygmatu myślenia o profilaktyce. Szeroko pojęta edukacja, kampanie prozdrowotne, a nade wszystko badania profilaktyczne prowadzone przez samorzady mogą doprowadzić do wczesnej wykrywalności wielu chorób jak i ograniczeń zachorowań. Prawdziwym wyzwaniem dla samorządów powinna być troska o poprawę skuteczności i skali podejmowanych w tym obszarze działań.

DWW: Serdecznie dziękuję za rozmowę.

IW: Dziękuję.